

RELACIONS EXTERIORS | PRINCIPALS ASPECTES DE LA PROPOSTA DEL PS

El camí que acostava Andorra a Europa

L'acord d'associació és la gran aposta de L'Alternativa per embrancar el Principat amb la UE

La professora de la UAB, Blanca Vila, experta en relacions internacionals, desgrana en un estudi les claus del tractat que els socialdemòcrates volen fer amb la Unió Europea.

GABRIEL PÉREZ
Andorra la Vella

L'acord d'associació és la gran aposta del Partit Socialdemòcrata en matèria de les relacions amb la Unió Europea. Aquesta proposta, que és la que van defensar al llarg de la campanya els candidats de L'Alternativa i que hauria de permetre donar sortida tant a empreses com a ciutadans andorranos al mercat comunitari, queda concretada en un estudi de la professora de dret internacional de la Universitat Autònoma de Barcelona, Blanca Vila, que indica també que l'acord podria anar acompanyat de la ratificació d'altres convenis que enfortissin les relacions amb la comunitat.

"Andorra ha d'afrontar el futur de la seva relació amb la UE de manera més expeditiva i immediata", afirma el treball, publicat en el llibre *Andorra i Europa, el canvi necessari* que la formació socialdemòcrata ha distribuït durant la campanya. Vila avisa, però, que les eines de les que disposa el Principat per encarar aquest repte - bàsicament l'acord de cooperació amb la UE signat el 2004 - són "molt generals".

Per això, la proposta clara de l'experta espanyola rau en l'acord d'associació tan propugnat per Jaume Bartumeu i altres candidats socialdemòcrates, un pacte que, segons Vila, hauria de prendre en consideració diferents as-

Jaume Bartumeu amb l'autora de l'estudi sobre les relacions amb la UE, Blanca Vila.

XAVIER PUJOL

pectes. Un d'ells seria la incrustació entre França i Espanya i la condició de petit Estat d'Andorra, fet que, a més, donaria la possibilitat "que l'acord fos inscriptible en una política general de la UE amb altres microestats europeus, tot gaudint d'un grau de multilateralitat formal o material".

ACORDS COMPLEMENTARIS

Un altre aspecte que s'hauria de tenir en compte, segons la professora de la UAB, seria intentar complementar la signatura de l'acord amb la Unió Europea amb

l'adhesió a altres pactes internacionals ja existents. L'informe del llibre apunta clarament al Conveni de Lugano II de competència judicial i reconeixement de decisions judicials estrangeres - un tractat que estableix un espai de lliure circulació de decisions en matèria civil i mercantil a nivell d'Europa - i també altres que se centrin en aspectes més sectorials com la fiscalitat dels no residents.

Hi hauria de figurar-ne, entre aquests darrers, uns d'interins que facilitessin l'aplicació im-

mediata de les principals disposicions de l'acord d'associació. I és que el fet que el document necessiti l'aprovació de tots i cadascun dels Estats membres de la Unió podria allargar el procés molts anys, però Vila també recorda que "l'arquitectura jurídica comunitària" ofereix "mecanismes pal·liatius dels inconvenients del retard en els processos de ratificació". Aquesta solució passaria per un acord interí que faria viable l'entrada en vigor de tots els aspectes del tractat d'associació que ja fossin competència directa

de la comunitat i que, per tant, no necessitessin dels vint-i-set dels 27 Estats membres.

Per últim, un altre aspecte que, segons l'estudi de Blanca Vila, caldria que fos inclòs dins de l'acord d'associació seria "la inclusió d'Andorra als organismes i programes comunitaris". De fet, la professora barcelonina recorda en l'informe que l'acord de cooperació entre el Principat i la UE del 2004 ja obre aquesta possibilitat en determinats àmbits, com ara el medi ambient, l'educació i la formació.

LES CLAUS

1 SITUACIÓ ACTUAL PACTES QUE NO DONEN PROU EINES

L'acord de cooperació signat el 2004 té un contingut "pràcticament declaratiu" i necessita "moltes eines" per al seu desenvolupament i aplicació, segons indica l'informe de la professora Vila. Per això seria necessari l'acord d'associació.

2 POSSIBILITATS COMPLEMENTARIS AMB ALTRES ACORDS

L'estudi recomana que, a més de l'acord d'associació pròpiament dit, seria interessant complementar aquest compromís amb la signatura d'altres tractats com el Coveni de Lugano II, que estableix un espai europeu de justícia civil.

3 APLICACIÓ TRACTATS INTERINS FINS SER RATIFICATS

Un dels problemes dels acords mixtos, com seria el d'associació, és que han de ser ratificats per tots els Estats membres de la UE, fet que pot allargar el procés. La solució passaria per un pacte interí que permetés aplicar algunes de les disposicions.

Avisen del poc èxit de les fórmules emprades en el passat

La professora Blanca Vila, autora de l'estudi *La relació Unió Europea-Andorra amb la perspectiva 2004-2009*, inclòs en el llibre *Andorra i Europa, el canvi necessari*, considera que les fórmules utilitzades fins ara per Andorra a l'hora de negociar amb l'organisme comunitari no han estat prou efectives, fet clau a l'hora de proposar el canvi d'estratègia i l'aposta ferma per l'acord d'associació. L'experta indica que ni amb l'acord comercial ni tampoc amb el de cooperació vigents del 2004 s'han aconseguit "crear el que entenem que són autèntics vincles operatius generadors d'una mútua confiança" entre tots dos interlocutors.

Vila cita com a exemples d'aquesta situació conflictiva com les guerres del formatge (1995), la del tabac (1998 i 1999) o la posició del Principat en matèria de fiscalitat i de secret bancari davant dels treballs del Grup d'Acció Financera Internacional (GAFI). La professora assegura que l'actual acord de cooperació "no sembla una eina mínimament eficaç per garantir l'encaix d'Andorra a la Unió Europea. I és per això que el camí a recórrer a partir d'ara hauria de passar per buscar un acord d'associació que, com s'indica en l'informe, no necessàriament ha de tenir com a objectiu final la integració definitiva a la UE, pe-

El model d'acostament a Europa està contingut en aquest recull.

rò que sí ha de ser entès com a l'instrument més indicat per a la vertebració d'unes relacions a les quals l'organisme vol situar en un espai preferent, com queda clar al Tractat de Lisboa, que cita específicament els Estats veïns no membres i, mitjançant una declaració annexa, es refereix de forma explícita als petits Estats.

Per tant, i com indica la professora de la UAB, "el camí és obert a la conclusió d'acords capaços d'incloure i d'encaixar, els microestats incrustats en l'espai comú dins d'una Europa integrada a diferents esglaons". I, segons Vila, Andorra hauria d'anar per aquest camí.